

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבת בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרב"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

אל הבורא ברוך הוא ומתבונן ברוב חסדיו עמו. אכן, כאשר עוזרים ומסייעים אחד לחבירו, הרי זה גורם נחת רוח גדולה למעלה, וכמו שכתב מרן בעל החפץ חיים בספרו 'זכור למרים' (פרק יא) וז"ל: 'איתא באגדת חז"ל שאמר

הקב"ה לישראל בני אוהבי כלום חסדתי דבר שאבקש מכם ומה אני מבקש מכם אלא שתהיו אוהבים זה לזה ותהיו מכבדין זה את זה ותהיו יראין זה מזה, ולא ימצא בכם עבירה וגזל ודבר מכוער. לכן נאמר: 'הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד וגו'.

וממשיך להסביר הענין על פי משל, לאחד שהיה עשיר מאד, והיו לו כמה בנים כולם סוחרים גדולים ומתחכמים איך לעלות בעשירות ובמסחר, והיה לכל אח קנאה רבה על חבירו, וכל אחד חפץ להשיג את חבירו. ויאמר להם חכם אחד, למה לכם להתייגע כל כך, הלא אין סוף לעמלכם, זה מתקנא בזה וזה בזה מי יודע מה יהיה הסוף מזה. טוב יותר שתהיו אוהבים זה לזה וממש כאיש

אחד האוהב את כל איבריו ואין שייך בהם קנאה ושנאה, ואז תהיו כולכם אצל אביכם חביבים כמו שנוגד לו בן יחיד לעת זקנתו, וממילא כל עשירותו לכם לבד הוא ועשירותו הלא יספיק לבניכם ולבני בניכם עד סוף כל הדורות. ככה בענינינו, הקב"ה הוא אבינו אשר לו הגדולה והגבורה והתפארת וגו' כי כל בשמים ובארץ. ולכן, אם היו בני ישראל באמת אוהבים זה לזה כהוגן, ממילא היתה מתחוספת ההשפעה לכל אחד ואחד, ולא קצרה יד ה' מהושיע ח"ו. ואין נפקא מינה להקב"ה אם נמצאים בכדור הארץ רבוא אחד או כמה רבבות, לכולם הוא זן ומפרנס די מחסורו.

ומוסיף שם: ומי שמתנהג בהנהגתו להיפך מכל זה, שכל אחד מתגבר על חבירו ואינו מתנהג בכבוד לגבי חבירו, וכן בכל הענינים הוא נגד חבירו, עונשו גדול מאד. ומצינו בתלמידי ר' עקיבא אף שהיו גדולים בתורה מאד, אכן מפני שלא נהגו כבוד זה לזה נתחלל בזה כבוד שמים, ופגעה בהם מדת הדין ומתו כולם במגפה בין פסח לעצרת, ועל זה מתאבלין כל ישראל בכל שנה בימי הפסידה. מכל זה אנו רואין בחוש, אימתי מוצאת הבריא חן בעיני הקב"ה? בזמן שכלל ישראל אנשים יחד ואין ביניהם שום קנאה ושנאה ותחרות, וכל אחד חושב בתקנת וטובת חבירו, ואז הקב"ה שמח בבריותיו, ועל זה נאמר 'ישמח ה' במעשיו'. עד כאן קטעים נבחרים מדבריו הערבים.

דברים אלו נחוצים לידיעתנו ביותר בימים אלו ימי בין המצרים שבהם עלינו להוסיף אהבה ורעות לזולתנו, שהרי בימים אלו צריכים לחקן את הדברים שגרמו לחורבן בית מקדשנו, והלא אחד מהם הוא 'שנאת חנם' ר"ל, אם כן מלבד מה שצריכים לעמוד על עזיבת השנאה והתחרות מן הראוי שנוסיף גם אהבה לזולתנו כדי שיהיה זה תיקון על הימים שבהם היתה נטירת השנאה בינינו. ובזכות זה נזכה לראות בנחמת ציון וירושלים בב"א.

ויאמר ה' אל משה קח לך את

יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את

ידך עליו: (כז יח)

ופירש"י: קח לך - קחנו בדברים אשרין שזכית להנהיג בניו של מקום:

כשרצה משה לעורר חשק ביהושע להנהיג את ישראל, אמר לו 'אשרין שזכית לך'! ולמה? כי הללו הם בניו של הקב"ה! משל למה הדבר דומה למי שאוהב מאד את חבירו ומתאוה לבטא בפניו את עומק האהבה, אם ייטיב לחבירו עצמו לא יהיה די בכך כדי לבטא את עומק אהבתו, ורק אם ייטיב גם לבני חבירו יבטא היטב את אהבתו, כי נעשה כאומר לו, כל כך אהבתיך עד שגעשיתי קרוב אפילו לבניך, וגם להם חפץ אני להטיב.

כך אמר משה ליהושע ודאי זכית לאהבה עמוקה לבורא, ובודאי הנך משתוקק

מאד לבטא לפניו את עומק אהבתך אליו, ובמה תוכל לעשותה? אם במצוות שבין אדם למקום הן אמת שבכך אתה מעורר נחת רוח להש"ת אבל אין זה מספיק כדי לבטא את עומק אהבתך לבורא, ורק בכך שתטיב לבניו ותדאג לצרכיהם הרוחניים והגשמיים בזה תוכל לבטא את עומק אהבתך לבורא, כי בזה נעשית כאומר לו, כל כך אהבתיך עד שגעשיתי קרוב אפילו לבניך, והנני מוכן למסור את נפשי כדי להטיב להם.

כך הורה הקב"ה למשה שיאמר ליהושע, בידעו שאכן זהו רצונו העז של יהושע, לבטא בפניו את עומק אהבתו לבורא. כי ידע הקב"ה שמרוב אהבתו של יהושע לבורא, ישמח לקחת עליו את עול ההנהגה על אף שמדובר בעם של טרחנים וסרבנים.

ויש בדבר זה גם לימוד לדורות, דהנה כל אחד ואחד כשיתבונן יזכר שהקב"ה מטיב עמו מידי יום ומידי שעה בכל מילי דמיטב, וזאת על אף שאינו מחויב לו דבר. וגם מי שמסובב בהסתרים שונים, אם הוא מאמין שכל מה דעביד קודשא בריך הוא לטב עבדי, הרי מאמין שהקב"ה חפץ להטיב עמו גם בזאת ומתוך אותה הרגשה שהקב"ה מטיב עמו כל הימים ודאי תתעורר בו רגשי אהבה עצומים כלפי הש"ת, ובודאי יתעורר בו רצון לבטא לכל הפחות לפניו את עומק ההכרת הטוב והאין יעשה זאת? רק על ידי שיעסוק בגמילות חסדים וייטיב עם בניו של הקב"ה! כי על ידי כך הוא נעשה כאומר להקב"ה: כל כך אהבתיך עד שגעשיתי קרוב אפילו לבניך, וחפץ אני להטיב עמהם מרוב אהבתי אותך.

וכה אמר אחד מצדיקי הדור הקודם שמעלת הצדיקים נמדדת במידת אהבת ישראל שבהם ומעלת כל איש יהודי נמדדת במידת אהבת חברים שבו, עד כמה מוכן הוא להתאמץ עבור חבירו. כי האהבה שיש לו לאדם לזולתו מבטא את עומק אהבתו לבורא, ועומק אהבתו לבורא נובע מזה שהוא קרוב

פינחס

ב"ג תמוז תשפ"ה

הזמנים לפי אופק ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הדלק"ג 7:09
מוצ"ש"ק 8:26
ר"ת 9:01

סוף זמן קריאת שמע וחפילה

סו"ק"ש א' 8:22 | סו"ת א' 9:50
סו"ק"ש ב' 9:13 | סו"ת ב' 10:24

הזמנים לפי ששון קי"ז

גליון מס':

791

טיב המערכת

• בן בנות צלפחד דוברות •

כולנו מכירים את הסיפור על רב עמרם חסידא שהתנסה בנסיון קשה וברגע שראה כי הוא כמעט נכשל היה זה באמצע הלילה כשכולם ישנו, רב עמרם יכול היה לחזור לישון, אבל הוא נשאר על עמדו והחל לזעוק 'נורא בי עמרם נורא בי עמרם' - אש בביתו של עמרם! תלמידיו שמעו את הצעקות וחשבו שיש ח"ו שריפה בבית רבם, מיד באו כולם בריצה עם דליי מים, אבל כשהגיעו ראו שאין שום שריפה, אמרו לו תלמידיו: רבינו, ביישחנו! ענה להם רב עמרם: מוטב שהתביישו בעמרם בעולם הזה ולא התביישו בו בעולם הבא. עד כאן הסיפור, וכולם שואלים: מדוע היה צריך רב עמרם לצעוק ולפרסם ברבים את קלונו ובכך לבייש את עצמו ואולי אף את תלמידיו? בנות צלפחד נבעו את חלק אביהן, 'אבינו מת במדבר והוא לא היה' בעדת קורח כי בחטאו מת ובגינו לא היו לו, ובקשתן היתה 'למה יערע שם אבינו'. תנה לנו אחוזה בתוך אחי אבינו, משה רבינו לא ידע מה לפסוק אבל הקב"ה אמר 'כן בנות צלפחד דוברות, נתון נתן להם אחוזה נחלה, מסביר רש"י 'מגיד שראתה עיני מה שלא ראית עיניו של משה, והדברים תמוהים במה זכו בנות צלפחד שראו מה שלא ראית עיניו של משה, ועוד שנכתבה פרשה זו על שמם בתורה?

חז"ל אומרים שצלפחד היה המקושש שנהרג בעון חילול שבת, והרי אמרו חז"ל 'אלמלא היו ישראל משמרים שתי שבתות מיד נגאלים, וצלפחד זה הוא הגורם שעם ישראל לא נגאל, ולכאורה היו בנותיו צריכות להסתיר את זהותן ולא לספר 'כי בחטאו מת, אבל מכיון שכל מטרתן היתה שלא יערע שם אביהן, שיישאר שמנו זכר, לכן העדיפו לפרסם את שמו ואפילו אם בכך יתביישו, ומכיון שנתביישו - זכו לאותן מעלות, כך גם רב עמרם הוא ידע שעדיף להתבייש בעולם הזה, ואכן זכה ונעז היום אנו קוראים אותו 'רב עמרם חסידא! מאיתנו לא דורשים להתבייש, אבל כשמקיימים מצוה במסירות נפש, ואפילו במחיר בזיונות, מעלתה והשכר עליה עצום לאין ערוך!

(ע"פ טיב תורה-פינחס)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישי

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 0534-100024

טיב
ההודעות

הלכות בין המצרים

תיקון חצות בימי בין המצרים

א. כתב האריז"ל בספר שערי הכוונות מנהג טוב וכשר מאד לכל בעל נפש לישב באבילות אחר חצות בכל אלו הימים ולבכות בבית ממש על חורבן הבית כי אז הוא התעוררות הדין בסוד כי יגנו צללי ערב אשר לסיבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום ודבר זה עושה תועלת גדולה בפני האדם וענין חצות הלילה אין צורך להזכיר, כי אפילו בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן, ומכל שכן בלילות בין המצרים שצריך להוסיף בבכיה ועליו נאמר שמוחו את ירושלים וגו' כל המתאבלים עליה.

וכן הביא המ"ב (סי' תקנ"א ס"ק ק"ג) בשמו שיש להתאבל בימים אלו לאחר חצות היום, ויבכה בהם כמו חצי שעה. ב. ונהגין לומר אז תיקון רחל שאומרים בתיקון חצות, מפני שפסוקים אלו מיוסדים על בכיה והספד על חורבן הבית וגם כדי שיחיה דבר השוה לכל נפש (יוסף אומן להדיר"א סי' כ"א).

ג. אין אומרים תיקון חצות בערב שבת לאחר חצות היום וכ"ש בראש חודש אב, וה"ל בערב תשעה באב לאחר חצות היום אין אומרים בו תיקון חצות (בהל"ה ח"א תקנ"א ד"ה בחפ"ה).

אירוסין ונישואין

ד. אין נישואין נשים בימים אלו, ואפילו אם עדיין לא קיים מצות פריה ורביה (מ"ב וס"ב סק"ה). והטעם משום דלא מסמנא מילתא (ספ"ה שם סק"ה בשם העינין ועד ע"ש). ה. ומכל מקום מותר לעשות אירוסין בימים אלו, ואפילו ביום תשעה באב עצמו מותר לאירא, (וא"ל שיש בו קצת שמחה וה"ל לנו לאסור ע"כ ב"ב מ"ט מותר טעם דשמיא יקדמו אחר (ושרע' שם וס"ב סק"ה)).

ו. ומותר לעשות סעודת אירוסין עד ר"ח אב, וה"ל דסעודת שידוכין הוי סעודת מצוה כמו סעודת אירוסין (מ"ב סק"ט ובשער' שם).

מספרות

ז. אין מספרות בימים אלו, ואפילו לכבוד שבת אין מותרין, כיון דבלא"ה אין גרילין להסתפר כל שבוע (ושרע' שם ס"ד וס"ב סק"ב). ח. מנהגינו להחמיר שלא לגלח שערות הזקן אף לאלו שמגלים זקנם בשאר ימות השנה כל כמה ימים (ושה"ל ח"י סי' פ"א). ט. מותר לגלח את השפה אם מעכב את האכילה (ושרע' שם ס"ג וס"ב סק"ב). י. אחד האיש ואחד האשה שוין לאיסור, ואפשר שיש להחריג באשה לגלח ריבוי שער דצדעין (מ"ב סק"ט).

יא. אסור לגדולים לספר לקטנים והטעם משום מצות חינוך, ועוד משום עגמת נפש, ונפ"מ בין הטעמים בקטן שהוא פחות מכן שיש שיעדין לא הגיע לגיל חינוך, דמשום טעם השני יש לאסור מפני עגמת נפש (ושרע' שם ס"ד ובס"ב ושרע' שם אף בשער' אירי לענין שבוע שחל בו ח"ב מ"ט כתב האר"י ולידין כי להחמיר בהספרות ס"ז בתוס'). ו"א דלצורך קטנים אין להחמיר אף לפי מנהגינו אלא בשבוע שחל בו תשעה באב (מ"ב שם סק"ב בשם הר"א וחולק על האר"י ה"ל). יב. ומכל מקום לא יעשו אז תגלחת של מצוה שנוהגים לעשות לקטן בן שלש

חובת אמירת תיקון חצות וההשתתפות בצער השכינה

שאוהו סמוך להנץ החמה (והיינו לאחר עלות השחר) ועדיין לא אמר תיקון חצות, יאמר רק את מזמורי התהלים שבתיקון וידלג על הקינות.

ע"פ יתאמץ לקום בחצות באוזה לילה שיכול

בכלל, כמעט ואין לך מי שלא יתעורר באמצע הלילה ולו לרגע קט, אם זה מחמת בכי של תינוק שצריך להרגיע, או כל סיבה אחרת מה שלא יהיה, איז לפחות ברגע ההוא יאמר איזה תפלה קצרה לבנין בית הבחירה כגון: יהי רצון מלפניך ה' אלקינו וכו' שיבנה בית המקדש במהרה בימינו. או ותחזינה עינינו בשוורן לציון ברחמים, וכן כל כיצא בזה כמה מילים של כמיהה וצפיה לנאולה, אפילו תוך כדי שמתהפך במיטתו מצד אל צד.

בכל אופן, גם מי שמוגבל בזמנו ובסדריו טוב יעשה אם יוכל מפעם לפעם לומר תיקון חצות בזמנו וכסדרו, אפילו בחור ישיבה שמשועבדים לסדרי הישיבה וכדומה, ידא לומר בזמנים שיש בידם כגון בבין הזמנים וכדומה, כמו שכתב הרב בעל התניא בסידורו (השכטת הבוקר) מודעת זאת מעלת קימת חצות לילה שהיא עת רצון למעלה ומי שאינו יכול לקום בחצות בכל לילה, על כל פנים יתאמץ לקום בחצות באוזה לילה שיכול ולהיות מכלל עבדי ה', וכמו שכתוב כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות די"א.

יאמר גם אם אינו מרגיש

היה איש פשוט שנהג לומר תיקון חצות, אך מרוב שלא היה יודע ספר ובעל השגות מועטות, הרגיש שמא עושה רמיה בנפשו, כי כמעט שאינו מרגיש בצער השכינה ואף אינו מבין הרבה פירוש המילות שמוציא מפיו, ואם כן למה לו לומר תיקון חצות בעוד שלא חלי ולא מרגיש ואף אינו מבין כל כך מה שאומר.

בצר לו שלא לשאול את הגאון הקדוש רבי יוסף חיים מבגדאד ז"ע – הבן איש חי – שיורוהו דת מה לעשות מצד אחד הוא רוצה לעבוד את ה' באמת ובתמים ומאידך יגסא אינו יודע אם נוהג כשרה כאשר אומר בלי להבין, בשלמא שאר כל התפילות מחויב מעיקר הדין, אבל עיקר תיקון חצות נתקן כדי להשתתף בצער השכינה, ואם אינו מרגיש ואף לא מבין למה לו להתאמץ כל כך.

בעל הבן איש חי מאריך שם שור"ת רב פליקס הל"א אור"ח סימן א) דברים קילורין לעניינים לחזק ידיים רפות ולאמץ ברכיים כושלות וכותב לו כי יפה הוא נוהג במה שמשותל לומר תיקון חצות, וחלילה לו לרפרות ממנהגו הטוב.

הנה כי כן אתה השואל, אפילו אם יהיה לך טרוד הרבה, אל תבטל אמירת תיקון חצות, ואל תמנע עמך מלהתפלל התפלות והבקשות המיוסדים מן הראשונים, ואף על פי שאינם מחויב התפלה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה, אך בודאי שצריך להשתדל ולהתאמץ בשלימות הכוונה ונקיות וזכות המחשבה.

ועוד כתב אליך, דאף על פי שלא ידע מאי קאמר אפילו הכי ענין גדול לאומרו, כי עיקר בכל המצוות הוא חלק המעשה, וטהרת המחשבה אינה לעיכובא אלא למצוה, כדקיימא לן לגבי קרבן אם הקריב קרבן בלא כוונה סתמן כלשמן דמי, וכן אוכל אכילה פסח לשם אכילה גסה, אף על גב דלא עשה מצוה, אך פסח עשה, ואם כן אין לאדם להבטל מכל מצוה אפילו מצוות שאינם חיוביות בשביל הענין הכוונה, ומכל מקום צריך להשתדל ולהתאמץ בכל כוחו לכיון מה שמוציא מפיו.

ומסיים שם שכל זה הוא עצת היצר בלבד שמראה טלפיים בסימני טהרה, כדי לבטל את האדם מקיום המצוות ודברים שבקדושה, ואפילו אם יהיה לך טרוד הרבה, אל תבטל אמירת תיקון חצות, ואל תמנע עמך מלהתפלל התפלות והבקשות המיוסדים מן הראשונים, ואף על פי שאינם מחויב התפלה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה, אך דאי שצריך להשתדל ולהתאמץ בשלימות הכוונה ונקיות וזכות המחשבה, והש"ת י"ה בעורך ובעורתי ובעזרת כל בית ישראל אחינו, ויעזרנו תמיד על דבר כבוד שמו מעתה ועד עולם אכ"ר.

להשתתף עם כנסת ישראל ולבקש רחמים עליה ועל בניה בכל לילה ולילה יושב הקב"ה ומקונו על חורבן ביתו והיכלו, וכן איתא בגמרא (ברכות ג.) אמר רב יצחק בר שמואל משמיה דרב שלש משמרות הוי הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג כארי ואומר, אוי לבנים שבעונותיהם החרבת את ביתי ושורפתי את היכלי והגליתם לבין אומות העולם.

והיות שזהו הזמן בו שואג הקב"ה על חורבן ביתו והיכלו, לפיכך כותב הרא"ש (ברכות פ"א סימן ב.) ראוי לכל ידא שמים שיהא מצד דואג באותה שעה, ולשפוף תחנונים על חורבן בית המקדש, כמו שנאמר (איכה ב' יט) קומי רוני בלילה לראש אשמורות.

מדי עסקנו בכך, חשוב מאד להזכיר כי רבינו האריז"ל עורר בכל תוקף שהענין של תיקון חצות איננה רשות בלבד, כפי שמשמע בשלחן ערוך שורק ידא שמים ראוי להיות מצד דואג, אלא הוא חובה גמורה לכל אחד ואחד, וכפי שכותב רבינו חיים ויטאל בשער הכוונות (והיינו תיקון חצות דודס א) בפשיטות.

מכל מקום יש לנו לדעת שאיננו יכולים לפטור עצמנו מתיקון חצות מן הטעם אשר נשתנו הטבעים, אדרבה, אנו צריכים לכופף עצמנו אל התורה, לא להיפך ח"ו, והגם שכוהנים הוו אנו עולים על יצוענו בשעה מאוחרת מאד, ובאמת קשה לקום בחצות מכל מקום מחויבים אנחנו לטעם עצה כדת מה לעשות, וכל הדרוש את הש"ת באמת כבר ימצא את הדרך לעשות חצות ולצאת ידי חובת תיקון חצות.

קודם כל ישנם הרבה אנשים אשר בשעת חצות הלילה עדיין לא עלו כלל על יצועם ואנשים אלו בודאי אין להם שום מניעה לומר תיקון חצות בזמן חצות, אדרבה, הוי גדקים שלכתחילה נשארו עדים בחצי הראשון של הלילה, כי אמרו שהחצי השני של הלילה כבר תקנו ממילא הצדיקים על ידי עבודתם באותם שעות והם חפצנים לתקן את חצי הלילה הראשונה גם כן. ואפילו אלו שהולכים לישון לפני זקו, וקשה להם להקיץ בשעת חצות עדיין יש להם את זמן תיקון חצות של הרב בעל התניא כמו שכתב בפסקי הסידור שלו (סדר תיקון חצות), בתחילה הוא מקדים לזרז את אלו האנשים אשר יראת ה' בלבם להסיר את מסווה הבושה מעליהם, ולהתאסף אגודות אגודות עשרה או פחות, או אפילו ביחידות, ויעשו כסדר תיקון חצות הנדפס בסידורים.

ושוב כתב שהגם שהזמן המובחר הוא בחצות האמיתי דוקא (ולא כמין אברהם) אף על פי כן אין זה לעכב אלא תחלת זמנה היא מתחלת האשמורה התיכונה, וכל שכן שתי שעות לפני חצות האמיתי בקיץ ובחורף, וסוף זמנה נמשך עד אור היום למי שלא היה יכול להקדים כמ"ש בפ"ר עין חיים ולשומעים יונעם ותבא עליהם ברכת ה"ל שכל המתאבל על ירושלים וזהו דואג במשחתה לעתיד, דכתיב שמוחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה שישו אחת משוש וגו'.

ואדוני אבי שליט"א עשה תיקון גדול בעת האחרונה, שהוציא אותו עולם סדר קריאת שמע המשובח עם סדר תיקון חצות, וביאר שם בטוב טעם ודעת מדוע ראה להנחין לעשות כדבר הזה, כמו כן בירר שם להלכה ולמעשה שיעדין לסמוך על הרב בעל התניא ולומר התיקון שתי שעות קודם חצות מאשר לא לומר כלל, שלפי החשבון הוא בערך רבע שעה לפני אחד עשר בלילה, וזמן זה הוא שוה לכל נפש, עד שכמעט שאין שום תירוץ להשתמש מלאמרו.

ואם עד עתה דיברנו לאלו המאחרי שבת עתה נעסוק גם באלו המתגברים כארי וקמים בשעות המוקדמות של לפנות בוקר לעבודת הבורא, וגם הם מבקשים להשתתף בצער השכינה הקדושה וחורבן הבית, אלא שמאחר וצריכים להשכים בשעה מוקדמת אינם יכולים לקום ממשכנם בשעת חצות ליל לאמירת תיקון חצות.

מכל מקום עדיין יכולים לאמרו בשעות שטרם האיר השחר, ואיתא בספרים שתיקון רחל אפשר לומר עד עלות השחר, ותיקון לאה יכולים להקל לאמרו אפילו עד הנץ החמה וכפי שכתב המשנה ברורה (סימן א ס"ק ט) שמי

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

חיסכון האלף

אני זוכה להוציא לאור עלון שבועי על פרשת השבוע. ביום שלישי פנה אלי יהודי יקר ירא שמים, וביקש ממני את העלון, אמרתי שהיום זה יורד לדפוס, ומחר יום רביעי בעזרת השם יהיה לי את העלון עבורי. הוא שאל אם בכל זאת יש מצב לקבל היום, כי הוא כבר רוצה לעבור על העלון היום, ולהכין עצמו לקראת שבת קודש, הסברתי לו שוב שמחר יום ד' אדאג לו לעלון.

הגעתי הביתה וחשבת לעצמי: "מה יהודי כבר ביקש?! את הגיליון שאתה זוכה להוציא לאור כדי להתכונן לשבת, מה הבעיה לשמח יהודי על ידי שתדפיס לו במדפסת שלך גיליון אחד?!"

'אומר ועושה' ניגשתי למדפסת, והדפסתי לו גיליון אחד. שלחתי את הגיליון עם הבן שלי עד לבית שלו. כשבני חזר מהשליחות שאלתי אותו אם הוא מצא את היהודי והאם הוא שמח על העלון? הבן שלי ענה: "הוא התאכזב כיוון ששלחת לו את הגיליון של פרשת שלח במקום פרשת השבוע פרשת חוקת". מהר בדקתי וראיתי שאכן טעיתי בכותרת של הפרשה ובמקום חוקת כתבתי שלח...

התקשרתי מהר לדפוס שאמר לי שהוא בדיוק עמד להתחיל את ההדפסה של העלון, הוא עצר ושלחתי לו את העלון עם תיקון הכותרת והפרשה הנכונה.

ראיתי בחוש שיותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית. הקב"ה שלח לי ניסיון קטן, וברגע שעמדתי בו ראיתי כמה הרווחתי. כמו שאמר ר' שלומק'ה מזווהיל: 'כאשר אדם עושה צעד אחד בשביל השני הוא חוסך אלף פסיעות לעצמו, כפשוטו!!!' הרי אם כותרת הפרשה לא נכונה אנשים לא ייקחו את העלון ונמצאנו טורחים לשווא...

פרשת חוקת: ט"ו

הפענוח לדכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזן לשלוח אל ר' שנהא סמאולס
בפקס: 15326517922
או אל: o.y.wines@gmail.com

בין המצרים – ב

"כל רדפיה השינוה בין המצרים" (איכה א ג)

איל העורג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך, להשתחוות אל מול הדרך, ואז יערב לו ידידותיך מטפת צוף וכל טעם.

וכשם שהוא בפרט כן הוא בכלל, אין בכלל אלא מה שבפרט, כנסת ישראל קודש נתונה למכים רדופים ונאנקים בלחץ עול גלות הקשה ובעיקר ברדיפת הייצר הרע וחילוליו הרדפים אותנו חרמה בדור קשה ומוזהם של עקבתא דמשיחא. – ואם אך רק יחלוץ הש"ת את ישראל מן הלחץ והדחק הנורא למשכם ולהעלותם באהבה אל רצונך, בודאי נרדפה ונרצה אליך, 'כל רדפיה השינוה' בין המצרים.

על כך מתחננים ישראל קדושים בימים הללו בשלחי מגילת איכה (ה כ-א): "למה לנצח תשכחנו תעזובנו לארך ימים. – השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש ימינו קקדם" – במהרה בימינו, אמן.

- > + < -

במדרש בראשית רבה (סז, כב) מסופר, שבשעה שביקשו השונאים להיכנס להר הבית פחדו והתייראו שלא יינזקו, ורצו לנסות לבדוק הדבר על ידי איש יהודי שיכנס להיכל ויוציא אחד מכלי המקדש, לראות אם יש בו סכנה. ויצא הכרוז בעידן שהיהודי שיואל להיכנס לבית המקדש להוציא משם כלים – כל מה שיוציא יהיה שלו!

היה שם יהודי רשע ופוקר, יוסף משיחא שמן, והוא אכן נטל על עצמו את המשימה המרושעת ולמרה הרפה וגדל חילול השם בפרהסיא הבע את הסכמתו להיכנס לבית המקדש ולחלולו רח"ל, לנוכח השתאותם של רבבות אלפי איש יהודים וגויים שעמדו במקום באותו מעמד.

והנה נכנס רשע זה בקומה זקופה להכניס אל תוך היכל המקדש, וברוב נעונוותו סילק מגורו של זהב ממקום קדשו, וגררה החוצה:

ויהי אך יצאו והמנורה ההדורה והמפוארת בידו, ניצתה בלב הגויים תאוות הבצע, ותיכף התכחשו להבטחתם המפורשת והסגירו לידיהם את המנורה, בנימוק מומלח שאין דרכו של הדיוט להשתמש בזה! [את המנורה הק' נשאו עמם לרומ, אל מרתפי גנאי הוותיקן, כאשר מפורסם בציור היהודים הגולים שנושאים המנורה הנחרט על גבי 'שער טיטוס' שבירומא]. והנה שוב חזר הסרדיט מפקד חיל הרומאים וביקש את יוסף משיחא להיכנס שוב אל היכל הקדוש ולהוציא מתוכו כל שרת נוסף, כשהפעם הוא מבטיח לו בתמורה את כל רווחי המכס של שלשת השנים הבאות!

אלא שהפעם להפתעת הכל שינה יוסף משיחא את טעמו, והתנגד בנחרצות להצעתם, ולא זו בלבד אלא שהרהורי תשובה עזים החלו פתאום לפעפע בקרבו, וכולו התמלא חרטה נוראה על מעשהו הקלוקל, והחל מתאונן וצועק: "לא די שהעסכתי לאלוקי פעם אחת, אכעיסנו פעם שנייה?"

כיון שראו הגויים שעזוב יוסף והתנחם על מעשהו ושב בתשובה, חרה אפם בו בשצף קצף, ובחמתם נטלוהו והכניסוהו בתוך ספסל של דף עבה שמגדיר בו את הנסרים וניסרוהו לגזי גורים! תוך כדי שהוא צווח במר נפשו וזועק: "וי, אוי! אוי! שהעסכתי לבוראי!". – עד שהפיה את נשמתו והחייבה ליצירה זכה וצחה, עד כאן דברי המדרש.

כשנתבונן במעשה נורא זה, יש כאן תמיהה רבת, איך זכה רשע גמור להפוך עצמו ברגע אחד ולקנות עולמו בשעה אחת? הלא אך רגע קט קודם היה פושע ישראל שהעניז להיכנס ברוב חוצפה לבית ה', ולהוציא המנורה הטהורה ובפתאום נהפך לאיש אחר.

ברם שמעתי בזה ביאור מופלא בהיות יוסף משיחא זה קל דעת מרשיע ברית לא זכה מעודו לדרוך על מפתן בית המקדש, ומכיון שרק נכנס רגע אחד בצל הקדש, על אף שהיה בכונה מרושעת, תיכף התנוצץ בקרבו ניצוץ חלק אלוקי שמעל שבנקודה הפנימית שבנשמה שאינו נכבה לעולם ונדבק אותו ניצוץ מעצמו בתוקף קדושת השכינה הנוראה שבמקדש ה'. וניצוץ קדוש זה יצא בשלהבת יקד אש קדש, עד שהבערה ללהב יצאה להפוך כל ישרות ומרוות מקצה לקצה ובגדל כח הרהור התשובה שחלחל בו זכה למסור את נפשו על קדושת שמו ותרבו: [ספר 'טיב הנחמה'].

- > + < -

סיפר הגה"צ רבי לוי יצחק בנדרע זצ"ל, מזקני חשובי המשפיעים בבירסלב מעשה מופלא מגדל מעלתו וכוותו של 'תיקון חצות'.

בעיר 'סוקולוב' שבפולין, שימש כדיון ומורה צדק הגאון החסיד רבי מרדכי מנחם נפתלי הברשטאט זצוק"ל, הנקרא 'רבי מרדכי סאקאלאווער', הוא היה גאון מפורסם בגולה אשר די לו אף בכתבי הקבלה ובתורת הח"ן.

הוא נסמך להוראה על ידי מון בעל ה"בית הלוי" מבריסק זצוק"ל, מלפנים היה מחסידיו של כ"ק האדמו"ר רבי גרשון העניך מראדזין זצוק"ל בעל 'התכלת', ובעקבות טיב המעשה של 'תיקון חצות' דגן התקרב לחסידו ברסלב בפולין של מעלה, ונעשה מתלמידיו של הגה"ח רבי אברהם שטערנהארץ זצ"ל, ובעצתו קיבל על עצמו את עול הדיינות בעיריית סוקולוב בה שימש למעלה משלושים שנה כרב דיין ומו"ץ העיר, עדי עלותו בסערה השמשימה שבנת שבת בערבות סיביר ה"ד.

ערב אחד בשעת לילה מאוחרת נשמעו נקישות

הפער בעמוד הבא <

בספר הקדוש "עבודת ישראל" להרה"ק המגיד מקונוץ זצוק"ל (ליקוטים לאבות ה' ז ד"ה או"י ודאשתמש בתנא) כתב במעלת המתאמן ומתגבר כנגד החשכות והמניעות שבימי בין המצרים הללו, ושבח אור היקר המופלא הגנוז בהם שניתן לדלות מתוכם מרגליות טובות מוזקקות.

זה לשונו הזהב (בתורה ד'): "כ"א יום שבין המצרים עלייהו איתמר (בראשית לת כד) ויהי כמשלש חדשים ויגד כל תמר כלתך. רוצה לומר, שאז בימים האלו נתרבו התאוות בעולם. וזה 'כלתך', היינו האהבות והחמדות ורות ומחשבות זרות והקדושה מתעלמת, והקליפה מתגברת רחמנא ליצילך". ויחשבה כל כי כסתה פניה, רוצה לומר, כי אז בימים האלו הקדושה נתכסית ונגונת בתוך התמורות.

"ולכן צריך האדם בעתים הללו, לאמץ מתגיו וכוותו בקדושת הבורא יתברך שמו ביתר שאת ויתר עז, להוציא האור מן החושך, ולהחליף זאת התמורה ולגלות הקדושה מתוך התמורות".

"ואדרבה, בעתים הללו הקדושה רבה מאד, וכמו שאמרתי משל האבן טובה שלפי גודל האבן טובה – כמו כן יש עליו לבוש אבן פשוט. [כמש' שם (אבות ג א)]: 'מצניע שברא ה' יתברך אבנים טובות והם מלוכשים באבנים גרושים ופתי לא יבחין ולא ישיג עליו. אך מי שמבין באבנים יבחין שבתוך אבן זה יש בו אבן טובה עד מאוד! וכפי גודל חשיבות אבן הטובה שבו כן גודל הלבוש אבן הגרוע שעליו]. ואבן, רומז על הקליפה ויצד הרע (סוכה נב.), שהוא 'לב אבן' (יחזקאל לו, כו)".

"נמצא כאשר הקליפה מתגברת מאוד רחמנא ליצילך ומסתיר הקדושה המתגבר על הקליפה ומחליף ומוציא הקדושה לפועל, אזי מוציא אור גנוז וקדושה יתירה לאין חקר, רק לזה צריך התאמצות ביותר".

"וכמו שפירש מורי הרב מורנו הרב דוב בער זצ"ל, 'כל רדפיה השינוה בין המצרים' (איכה א ג), שמי שרודף אחר הקדושה משיג אותה בין המצרים יותר ויותר וכו'".

"היינו, שמיישב בדעתו ומחשבתו לחשוב מחשבות טהורות וקדושות ופונה עצמו מדברים ומחשבות בטלים ושומר עצמו מהם לכל יבואו אליו, ומגביר עליו כוח הקדושה, בכוח התפילה והתורה" עכ"ל ט".

- > + < -

מסופר על הרה"ק רבי זאב וואלף מזבארזי ז"ע, שנצרך לצאת למסעותיו על פני עיריות ישראל, כדרכם של צדיקים קדושי עליון. [וכאשר נודע סוד טעמים ונימוקים בטלטולם בדרכים מרזי כבשונם של עולם להשתתף בצער 'שכינתא בגלותא', כדי להטיל אל אחיה עימה באהבים בייחודי נע ונה, כלי"ה].

ברם מחמת גודל העניות שבבית הצדיק לא עמדה בחצרו מרכבה הדורה עם סוסים אבירים כראוי וכיאות ונאלץ לטרוח ולהתייסר בנסיעה בעגלה חלשה ורעועה, הרתומה לסוס זקן כחוש ודל, וכך התקדמו בנסיעותיהם צעד אחר צעד על פי מצעדי הסוס...

ויהי בדרך, והנה השמים מתקדרים בעבים עננים שחורים החלו לעלות ברקיע בזה אחר זה ועד מהרה החלו מריקים את ברכתם על פני כל הארץ, גשם ולעפות ניתן ארצה. – כשהסוס הקשיש דגן אינו מתרגש כלום לנוכח השיטפון הגדול שמסביב וממשיך להישרך בדרכו האיתית בין הטיפות... המטר הרעף שעה ארוכה, ועד מהרה הפכו השבילים והדרכים לעיסה גדולה של בוץ, מים וחול משמשים בערבובייה, וככל שהגשמים התגברו נהפך אותו בוץ לטיט קשה.

עתה משהתקלקלו הדרכים בטיט ורפש כבר לא הצליח אותו סוסאי קשישא להתעלם מן המצב, הוא התבוסס לו בתוך הבוץ, בקושי מהלך על רגליו היגעות עד שעם התגברות הגשמים והטיט החל הסוס לשקוע את אט אל תוככי עמקי הביצה, כשהוא מוביל אחריו אחר כבוד את כל המרכבה הרתומה אליו עם כל יושביה אל 'טיט היוון' רחמנא ליצילך.

כראות הצדיק הקדוש שצרתו צרה ואין שום דרך ומוצא להיחלץ מן המבוכה הקשה של הביצה הטובענית והסכנה קרובה שלא ישקעו ח"ו עמוק יותר. – הרים עיניו השמימית ופתח בתחינה ובזעקה בדמעות שליש:

ריבנו של עולם! אבי שבשמים! ידעתי נאמנה שסערת דרכים זו באה עלי מחמת גודל חטאי ועוונותי [לפום מדרגתו הרמה] אך עם כל זאת שואל אני מלפניך, האם מתוך מצב סבך ומוזהם כזה יש רפס וטיט הנורא יכולני לשוב בתשובה לפניך? הרי זה בלתי אפשרי בתוך הסער והבהלה הגדולה להתבונן ולפשפש במעשים ולשוב בתשובה בבניה. – לפיכך אבקשה נא ברחמיך, הוציאנו נא תחילה וחלצנו מן הצרה הגדולה ואז מבטיח אני בהן צדקי כשאתעלה מצרה לרווחה לשוב אליך בלב ונפש!

על כך משורר רבינו אלעזר אזכרי זצוק"ל בעל 'החידים' בתפילת 'ידיד נפש' הנוראה: "ידיד נפש אב ורחמן, משוך עבדך אל רצונך, ידיו עבדך כמו איל ישתתחו אל מול הדרך, יערב לו ידידותיך. מטפת צוף וכל טעם. – כאשר תחלוץ את עבדך מן המבוכה הקשה שהוא מתוסבך בה במוח ובלב ותמשוך אותו באהבה אל רצונך, או אז ידיו עבדך אחרך בתשוקתו, כמו

התהלים שכתב אדל כהן ובמה מחברות
עכשיו במהדורה חדשה מקוצרת בגודל מתאים לתפילה, אותיות מאירות עינים,
להבין תהלים. להתחבר עם מה שאומרים. יחד עם פנינים מתוקים.

ספר תהלים

טיב התהילות

ביאור משולב קל ונוח להבנה
מיוסד ע"פ רבותינו הראשונים ד"ר
ושאר סופרים נבחרים כמשה ברורה ובנימין
למען ידעו הקורא בו

טיב הפנינים

אוצרות פנינים דרך דרוש ורמז
המחברים את האדם לעבודת הבורא ית"ש
למידות טובות ולאמונת אומן בעור עולמים
מתובל בפרקי מוסר ודרכי עבודת ה'
לאורם של רבותינו המפשיים

מאת הנדב

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

קו ההצעות לכל ספרי 'עמך טיב': 0733-22-76-09

חלקים 9 חזמינים מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

כספי זצ"ל, שבימים אלו היה מקריא לפנינו מתוך המדרש בענייני חורבן הבית, ובוכה ומבכה במר לב בעת שהיה מספר את סיפורי החורבן.

המחזה הזה עומד עדיין לנגד עיני! בראותו איש יהודי ירא שמים מרבים עם זקן לבן גדול, יושב ובוכה ללא בושה כילד קטן, לעיני כל תלמידיו, על חורבן המקדש וגלות ישראל. – מחזה כזה נשאר חקוק בלב שנים רבות! [טיב הנחמה].

טיב עובדא מאלפת שמעתי פעם מפי אחד מזקני ילידי ירושלים שבין החומות שבילדותו היה ישן בבית זקן שבידו שלים העתיקה.

והנה ערב אחד התעורר באישון לילה לקולות של בכייה ומה מאוד נבהל ונשתומם לראות את זקן הצדיק מוותיקי אנשי ירושלים יושב שרוע על הרצפה ובוכה ומילל מאין הפגות.

הנער היה סבור לתומו, שכנראה הסבא לא חש בטוב ולכן הוא בוכה כל כך, הוא ניגש תיכף אליו ברוב פחד ושאלו: זיידע, וואס איז לשיין? [סבא מה קרה?] אולי נחוש להועיק עזרה או רופא?

אך הסבא הרים את עיניו הבוכיות הבית אל הנער ושאלו: ילדי היקר! וכי אינך יודע שבית המקדש נשרף במאכולת אש?

במרפסת שבבית הסבא היה ניצב סולם גבוה של כעשר מטר, ותיכף כששמע הנער את גדל החרדה והטרדה שחרד זקנו על חורבן בית המקדש, מיהר וטיפס חיש אל ראש הסולם לראות מה עולה עתה בגדול של הר הבית... כל כך חדרו לתוכי ליבו הרך דברי זקן הצדיק שבקעו מלב טהור וזך, עד שחש בליבו כמי שעתה ממש נשרף בית המקדש!

- > < -

מנהג נאה נהוגים בכמה תלמודי תורה וישיבות קדושות לומר עם התלמידים בימי האבלות 'תיקון חצות' בצוותא חדא והתעוררות לב כנודע.

בדברים שנשאתי בעזרי פני תלמידי תינוקות של בית רבן שיחיו כהקדמה לפני אמירת תיקון חצות הסברתי בדברים פשוטים אודות עצר השכינה.

תיאיתי בפניהם את מצבה ותחושתה של משפחה שנוקדה מדירתה אל רחוביה של עיר זר, ואינם מוצאים קורת גג לראשם ומנוח ללכת גולם או שתקפום חלילה צרות אחרת רח"ל, כמה צער גדול סובלים הילדים שבמשפחה בצער זה. ובעיקר בוכים ומצטערים הילדים בראותם בצער אביהם ואינם הנאנקים בצרתם ודוחקים.

והנה אנו בניו של מקום גורשנו וטולטלו כלנו יחדיו, קוב"ה ושכינתה עם בני קל ח, מביתנו בית ה'. כמה צער צריך שנצטער אנו הילדים על שהקב"ה והשכינה הקדושה גורשו כביכול מביתם זה קרוב לאלפים שנה שאין לנו לא בית ולא נחלה. – כך הארכת לפניכם בדברים פשוטים לפי דרגתם.

תיכף עם סיום הדרשה היה זה מחזה כביר ונרגש, כאשר ניגשו הילדים הטהורים בדחילו ורחימו לאמירת התיקון חצות, בהתרגשות גדולה ושפיכת לב כמים.

עלינו ללמוד ולקחת מוסר מאלו הילדים שהתממות נר לרגלם ואינם נגועים בנגיעות עצמיות כל כך, ולא מלאים בפניות שונות ומשונות. – שממילא נמצא שכלם זך יותר, ומוחם קולט יותר טוב את האמת הפשוטה והישרה עם כל עדינותה ותוקפה. לא בכדי הפלינו חכמינו ז"ל (שבת קט"ז) בזכות הבל פיהם של תינוקות של בית רבן, שבזכותם העולם קיים. כאשר בכייתם על החורבן אינה מעורבת בדאגות וצרות אחרות, זהו בכי טהור ונקי בלתי לה לבדו.

קלות על דלת ביתו של הדיין רבי מרדכי אי שם בעיירה סוקולוב בפתח עמד 'רבי נחום שוסטער' סנדלר דמתא. רבי מרדכי הצדיק קיבל את פניו בחמימות ובמאור פנים, הוא כיבד וחייב את ר' נחום בהיותו איש תם ישר דרך וירא אלוקים בכל לבבו.

כשהביט ר' נחום סביבו, הבחין כי על השולחן שלידו יושב רבי מרדכי, פתוח סידור 'קרבן מנחה' פשוט המלא בתחיות ובקשות, והוא שקוע בתפילותיו, תמה ר' נחום והתפלא מה לו להגז"צ רבי מרדכי, דין דמתא בתפילות ותחיות של נשים ופשוטי עם?

כשהרגיש רבי מרדכי בתמיהתו, הסביר לו תיכף, היום ביושבי על מדין הגיעו לפנינו כמה דיני-תורה קשים וסבוכים שנמשכו עד השעות המאוחרות של הלילה, ובהיות שכבר מתקרבת שעת חצות יראתי לפני שישאם אלך לישון לא אקום בחצות הלילה לעריכת 'תיקון חצות'. לפיכך נשאיתי עד בינתים ובהיות שהוקשה עלי הלימוד בשעה זו, אמרתי התפילות מתוך ספר תחיות זה.

מיהו ר' נחום זה? וכיצד הכיר את ר' מרדכי סוקולובער? בשביל כך עליו להחזיר את הגלגל כמה שנים לאחור, כשר' נחום שוסטער חסיד ברסלב מובהק איש תם וישר, עדיין התגורר בפולין בעיר לומאז הסמוכה לראדזין.

בשעת לילה מאוחרת נכנס ר' נחום הסנדלר לבית המדרש המקומי, שעדיין היה הומה מקולות הלימוד של צורבי העיירה המתפללים ביניהם בריתחא דאורייתא. ר' נחום פסע כדרכו הישיר אל ירכתי בית המדרש, שם מאחורי התנור התיישב על הארץ, חלץ את נעליו, והחל מתפלל מתוך הספר שבידו.

נחום זה היה בנו של הר"ר פאלק שטרזאק ז"ל, איש תם וירא ה' מוותיקי העיירה לומאז, והוא שלח את בנו נחום בגיל צעיר אל העיר ברדיטשוב הגדולה כדי שילמד שם את מלאכת הסנדלרות. כשחזר לאחר תקופה ללומאז, קבע נחום את מקומו בבית המדרש על יד התנור. למדני העיירה הבחינו כי הוא מופיע מדי לילה בשעת חצות בבית המדרש, מתיישב לו בפניתו על הארץ ומתפלל ברגש, כשלעיתים הדמעות זוגלות מעיניו, וביקשו לדעת מה מעשיו שם.

כשהתקרבו אליו הבחינו כי הסנדלר דמתא מקונן כאן באמירת 'תיקון-חצות', לקרוא הוא לא ידע כל כך... ותפילתו היתה עם שגיאות קריאה רבות כשאנו מבין מילה וחצי מילה. הלמדנים המהוללים מילאו פיהם שחוק לנוכח אותו מחזה, שכן באותם תקופות אמירת 'תיקון חצות' היתה נחלתם של יחיד סגולה בלבד אשר שגו ויחד להם בתורת הח"ץ, והנה כאן החליט לו השוסטער' הזה שאף לקרוא 'עבר' אינו יודע לומר גם הוא תיקון-חצות...

כמה מן הצורבים פנו אליו וקנטרוהו: נחום מה לך ולתיקון-חצות וכי אינך יודע כי מנהג זה שמור להם לבעלי מדרגות שיש להם השגה והבנה בצער 'גלות השכינה'!

הרים נחום שתי עיניים אדומות ושטופות דמעות אל הלמדנים החשובים והשיב להם בתום לב: אדרבא, אתם למדנים מופלגים עוסקים בתורה תמיד, לכם הרי לא כל כך חסר בית המקדש. אבל אני סנדלר פשוט ועם הארץ, לי חסר בית המקדש עד מאוד! לכן מבקש אני מאת השם יתברך שייבנה במהרה ויחיש את נאולתנו. בין יושבי בית המדרש באותה עת היה רבי מרדכי הברשטאט, שהיה עליי חריף ואנון בעל שיעור קומה מחשובי חסיד ראדזין. לתשובה כזו לא ציפה רבי מרדכי לשמוע מפיו של שוסטער פשוט... הוא הרגיש כי יש טעם בדבריו וניצתה בלבו אותה אש היוקדת בליבו של הסנדלר.

הוא פנה אפוא אל הסנדלר ושאלו, היכן ראיית את ההנהגה הזו של אמירת תיקון-חצות חצות באישון ליל.

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'

מהדורה ז' רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 חלקים 9 חזמינים מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

shivti11@gmail.com

יור"ל ע"י קהילת שבת בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקרי! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך נזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגועניך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173